



UNIVERSITÄTS-  
BIBLIOTHEK  
PADERBORN

## Universitätsbibliothek Paderborn

**Ioannis Ioviani Pontani. De Aspiratione Libri duo. Charon  
Dialogus. Antonivs Dialogus. Activs Dialogus. Aegidivs  
Dialogus. Asinvs Dialogus. De Sermone Libri Sex. Belli,  
Qvod Ferdinandvs Senior ...**

**Pontano, Giovanni Giovano**

**Venetiis, 1519**

Petrus Summontius Francisco Puderico Patricio Neapolitano. S. D.

**urn:nbn:de:hbz:466:1-12960**

Petrus Summontius Francisco Puderico  
Patricio Neapolitano. S. D.

PERSVASIT mihi auctoritas tua Franciscæ Pudericæ, ut Pontani Actium secunda hac excussione potissimum ederem, rarum sanè de numeris Poeticis, & lege Historiæ dialogum. Nam cum illius opera tam multa sint, & ea æque egregia omnia, hinc mihi hoc, hinc illud edendum prius occurrebat, fiebatq; ut difficilis redderetur electio propter pulchritudinis paritatem. Sed cum postea tecum sentire Suardinum Suardum Pontani nostri familiarissimum audirem, currentem quasi me doctus uir, & grauis incitauit. Quam quidè sententiam eo libentius secutus sum. quod cum superiori scætura carmina præcesserint, exornandi postea & carminis ratio, quæ hoc uolumine traditur, subsequi debebat, digna profecto inuestigatio, quæ ad communem hominum utilitatem, quàm primum omnibus nota esset. Non enim ab aliquo fortasse Grammatico de re Poetica, deq; Historica disputatur, sed ab illo præcipitur Iouiano Pontano, cuius quidem in utroq; genere, post tot annorum deprauationem, noua quædam, admirandaq; apparet felicitas. Vt non iniuria sæpe à te illud usurpatum sit, coepisse eum, ut de Christo Optimo maximo dicitur, & facere pariter, & docere. Nec uero mihi dubium est, quin incundum tibi futurum sit officium meum. Nam præterquam quod Actij Synceri loquens persona, à quo opus hoc denominatur, non parum te pro ueteri amicitia delectabit, tuæ quoq; hic tibi sunt partes nec res ipsa tota, de qua agitur, non in primis ad te pertinet. cum Poeticæ concannitatis, cuius maxime ferax est Pontana Academia, semper ipse & studiosus obseruator fueris, & censor acerrimus. uixq; summus, (ut ita dixerim) naribus, adeo omni de carmine exacte iudices, ut merito te omnes enunctæ naris hominem (ut ait Horatius) appellent. Par in historijs censura est tua, quarum tenacissimam in te uidemus memoriam, & grauitatem simul in te tantam, modo refellendis fabulosis, modo ueris comprobandis, comparandisq; scriptoribus ipsis, nemo est nostrum qui non admiretur. Quo fit, ut omni è parte incunda, tibiq; maxime propria, hæc sit prorsus lectio futura. Tuum igitur tibi Actium habe, libroq; hoc, & Synceri ipsius optato è Gallijs reditu, quod facis, magis magisq; letare. Nam ut omittam summam eius in Pontani scripta pietatem, quæ post illius obitum sopita ac neglecta, è tenebris primus in lucem, tum Francisci Aelij consilio,

tum opera usus mea reuocauit, Aduexit nuper ex Heduorum usq;  
finibus, atq; e' Turonibus dona quaedam, mirum in modum placit-  
tura literatis uiris, Martialis, Ausonij, & Solini codices, nouæ, atq;  
inco gnitæ emendationis, tamq; a nostris diuersos, ut hos certo, ac le-  
gitimo partu natos, reliquos uero liceat spurios existimare. Prætereo  
epigrammata, quæ tam multa hic leguntur, alibi hæctenus non uisa.  
Immo Solini liber hic auctore ab ipso, quod iam titulus indicat, nec  
eius negat uetustas, & recognitus est, & editus. Is etiam ad nos at-  
tulit Ouidij fragmentum de Piscibus, Gratij Poætæ Cynegeticon, cu-  
ius meminit Ouidius ultima de Ponto elegia, Cynegeticon item Au-  
relij Nemesiani, qui floruit sub Numeriano Imperatore, & Rutilij  
Namatiæ Elegos, quorum tenuitatem & elegantiam e' seculo illo  
agnoscas Claudiani. Atq; hæc quidē omnia statim post Pontani li-  
bros emittentur. Non ne applaudendum iure fuit redeunti Actio no-  
stro, ueluti nouo rei literariæ Camillo? non ne gestanda & illi ob ca-  
ues seruatos merito Querna? Adde exquisitissima Actij ipsius, qui-  
bus iunior lusit, partim Lyrica, partim Elegiaca, nostro etiam cha-  
ractere propediem excudenda, cumq; his nouas illas piscatorio gene-  
re Eclogas, deniq; diuinum de Christo opus, cui summam nunc im-  
ponere decreuit manum. Vt post nescio quos Sedulios, & Pruden-  
tios, in quibus pene nihil, præter nudam religionem inuenias, Ma-  
rones tandem Christianos habeamus. Quo' circa triste Pontani de-  
syderium, Actij nostri uita pensamus, ac lætemur potius, benigno  
agi fato cum patria nostra, cui nunquam fere Pontanus aliquis ui-  
deatur defuturus. Illius itaq; nomine illustrati, tantoq; instituti ma-  
gistro congratulemur nobis. cuius, præter æterna librorum monimen-  
ta, ea quoq; fuerint in literis, dum uixit, exempla, ea consilia, ea  
doctrinæ communicatio, ut per facilem alijs eò perueniendi uiam  
ostenderit, quo' sine aliquo duce felix ipse peruenit. O' præstantis  
ingenij, & doctrinæ uirum, O' de temporibus nostris optime  
meritum, & per quem non inuidemus antiquitati. Clamantem te  
non temere toties audiui Puderice, ut qui ab Errico patre ad eum  
puer deductus, eoque semper familiarissime usus, probe ho-  
minem nosset, Aspiciate uiuum hunc amici, dum licet. huius, dum  
licet, aspectu exaturate oculos, Non multos dabitur intueri Ponta-  
nos. Quam uerum tuum illud iudicium fuit. Etenim eius ingeni-  
um penitus qui perspiciat, iure illum optimo alteram quasi naturã ap-  
pellabit. Quippe (ut alia taceã) in describendis, in formandisq; rebus,  
ita illum

ita illum uides quodcunq; proponit, absolucere, ita perficere undiq; ut nihil tanquam integro corpori, singulis ue mebris deesse. Quod si cōparatio sit de eo facienda, multos, qui opponendi tanto uiro fortasse uideantur, cultos illos quidem & elegantes, aridos tandem inuenias, ac steriles. hunc uero in summo cultu splendoreq; uberrimum, fecundissimum, nulla in re non profluentem suspicias, hunc natura ab ipsa raro exemplo creatum existimes, quiq; ingenij magnitudine nulli omnino cesserit antiquorum. Hinc tentandi omnia, Pontani illa felix audacia. Genus autem dicendi, in quo maxime ætas nostra decipitur, ita ad antiquorum imitationem effinxit, ut nihil te in eo peregrinum offendat, nihil conquisitum, utq; ipse dicere solebat, uiolatum, sed unum quodq; plane Romanum uideatur. Quo: magis ridenda cenfeo quorundam iudicia, de tanto uiro parum pie loquentium, qui hoc ipso, nullius se omnino iudicij arguunt, quod Iouianam sublimitatem non cognouerunt. Verum ut ad editionis huius rationem redeam, illius enim laudes quis enumeret? non omiserim hoc loco id quod in eiusdem quoq; carminibus feci, quodq; tu mecum sæpius egisti, omnes qui hæc legent, admonere prius, & per Iouiani manes obtestari, ut habitæ præmortui ratione, æquos se in his iudices præbeant, quæ cum nonnullis alijs, nostra posthac opera edendis, nondum ab illo fuerint emendata. Sed quid ego nunc exorare quemquam hac in parte studiosius laborem? cum Pontanus, ut spero, ipse p se, satis omnino sit unicuiq; superq; facturus. Quod uero ad me attinet, qui huius rei curam tam libenter suscipiam, non uerebor, quod grauissimus uir Actius Syncerus iam pridē de me scripsit, epistole huic carmen subnectere. An placere mihi dissimulauerim, pietatis erga amicos nomne probari? Liceat itaq; mihi, non immeritam fortasse mercedem hanc exigere laboris mei. Vale.